

МЦМС спомнат во Конгресот на САД

На 29 април оваа година Сузан Фриц, вршител на должноста помошник администратор за Европа и Евроазија на УСАИД, во Комитетот за надворешни работи на САД, подкомитет за Европа, Евроазија и новите закани го презентира документот „Напредокот и предизвиците во Западен Балкан“.

Таа, меѓу другите, презентираше и дел од проектите кои УСАИД ги поддржува во Македонија и во таа насока зборуваше за Програмата на УСАИД за антикорупција што ја спроведува МЦМС заедно со партнерските организации. Таа истакна дека со проектот е формирана коалиција на граѓански организации кои се истомисленици и кои се „подготвени и способни да ги повикаат институциите на отчетност. Коалицијата за анти-корупција, на 25 март 2015 година издаде заедничка изјава“, рече Фриц „во која ги повикува релевантните институции во рок од триесет дена да постапиат по наводните злоупотреби, незаконското постапување, корупцијата и кршење на човековите права кои се појавиле на виделина неодамна.“

Претходно Сузан Фриц кратко го извести Комитетот за актуелната состојба во Македонија, за постигнатиот напредок и за „загрижувачките знаци“ како што ги нарече таа кои се појавиле неодамна. Според неа, политичкиот плурализам продолжува да постои во ограничени облици, предизвиците за граѓанско учество и партиципација во управувањето и владината отчетност се чини дека се зголемуваат.

Регионална работилница на СЕЛДИ

На 28 април 2015 г. во Белград се одржа работилница за политиките во Југоисточна Европа, со посебен осврт на енергетскиот сектор. Овој сектор беше идентификуван во Регионалниот извештај за антикорупција на СЕЛДИ како еден од оние со највисок ризик за корупција во регионот, особено поради опасноста од појава на феноменот на „заробена држава“ (state capture). Работилницата ја организираше Центарот за либерално демократски студии од Белград, еден од српските партнери во мрежата СЕЛДИ. Борјан Ѓузелов го претставуваше МЦМС на оваа работилница.

Тема на работилницата беа компаративните специфики на антикорупциските системи во регионот. Борис Беговиќ, од српскиот Центар за либерално демократски студии, направи осврт на променливата структура на корупцијата во Србија. Според него, во последните 10 години, корупцијата станала поцентрализирана и сега ги вклучува лицата од највисоко политичко ниво. Тој истакна дека само по себе постоењето на антикорупциска легислатива и стратегија не е доволно, се додека јавните институции не се доволно ценети и признаени од политичките елити и граѓаните.

Валентина - Андреа Димулеску, од Романско академско друштво (SAR), потенцираше дека и покрај растот на контрола на корупцијата и зголемиот број апсења, Романија се уште се смета за една од најкорумпираните земји во ЕУ. Таа забележа дека има постојано политичко влијание од страна на моќни поединци без оглед на менаџењето на власта, а постојат и обвинувања за политички мотивирани апсења.

Според Мунир Подумљак, од хрватската организација Партнерството за општествен развој (ПСД), во Хрватска има неколку успешни примери. Бирото за борба против корупцијата и организираниот криминал (УСКОК) е еден од нив. Тој забележа дека судиите, извршителите и полицијата на УСКОК спроведуваат кратки процедури и донесуваат брзи казни, слично на процедурите на ита-

лијанскиот анти-мафија систем. Сепак, овој систем е високо политизиран, селективен во случаите на висока корупција и често пати не ја ужива довербата од граѓаните.

Од регионалната работилница на СЕЛДИ што се одржа во Белград

Учесниците во дискусијата се осврнаа на механизмите кои ќе осигурат ефикасно и независно функционирање на државните агенции за антикорупција. Тие забележаа дека државните агенции работат во комплексна и динамична средина бидејќи коруптивните практики и актери се брзо променливи и иновативни, а нивните ресурси (финансиски и човечки) се ограничени.

Работилницата е дел од проектот „Граѓанско општество за добро владеење и антикорупција во југоисточна Европа: градење на капацитети за мониторинг, застапување и подигање на јавна свест“ кој е финансиран од Европската комисија, Директорат за проширување. Во проектот се вклучени повеќе од 20 граѓански организации од девет држави од регионот (Албанија, БиХ, Бугарија, Хрватска, Косово, Македонија, Црна Гора, Србија и Турција). Носител на проектот е бугарскиот Центар за изучување на демократијата (ЦСД), а македонски партнери во овој проект, покрај МЦМС се и Институтот за демократија Социетас Цивилис – Скопје и Институтот за економски стратегии и меѓународни односи Охрид.

Работилница

На 22 мај 2015 година, во 11 часот, во Клубот на новинари во Скопје МЦМС ќе одржи работилница на тема „Спроведувањето на Стратегијата за соработка на владата со граѓанскиот сектор“ – за периодот јуни 2012 – декември 2014 година.

На работилницата ќе биде презентирани напредокот во реализацијата на мерките од спроведувањето на Стратегијата и ќе отвори простор за дискусија на наодите и препораките.

Настанот ќе биде искористен и за утврдување на идните предизвици за соработка и реализација на планираните активности.

Стратегијата за соработка на Владата со граѓанскиот сектор е донесена во јуни 2012 година и го опфаќа периодот од 2012 до 2017 година.

Грантови

Цивика мобилитас го објави повикот за доделување Акциски грантови. Право на учество имаат:

- 1) граѓански организации регистрирани во Македонија согласно Законот за здруженија и фондации (2010);
- 2) непрофитни научно-истражувачки институти регистрирани согласно Законот за научно истражувачка работа.

Пријавите за овој повик се поднесуваат преку формуларот за пријавување кој можете да го најдете на следниот линк:

<http://civicamobilitas.mk/mk/komponenti/2/cm-ins-01/formulari>

Предложените активности треба да траат од 12 до 24 месеци. Буџетите треба да бидат од 1.000.000 до 1.800.000 МКД. Рокот за доставување е 20 мај 2015 година до 16 часот.

За овозможувачката околина за развој на граѓанско општество во осум чекори

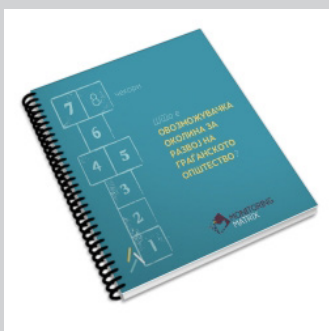
МЦМС ја преведе, адаптира и објави на македонски јазик брошурата под наслов „Што е овозможувачка околина за развој на граѓанско општество?“.

Брошурата се осврнува на главните елементи кои ја сочинуваат овозможувачката околина, а кои ја вклучуваат правната, регулаторната и финансиската средина во која работат граѓанските организации.

Елементите се опишани во осум чекори кои вклучуваат: основање на граѓанска организација; слобода на собирање и изразување; даночен третман за граѓанските организации и донаторите; како да се дојде до државна поддршка; создавање човечки капитал; рамка за соработка со државата; учество во креирањето политики и донесувањето одлуки и соработка при обезбедување услуги.

Овозможувачката околина подразбира разновиден спектар од услови – економски, политички, општествени, правни и други кои влијаат врз капацитетот на граѓаните да бидат дел од граѓанското општество, индивидуално или колективно. Таа сè повеќе се перципира како клучна за процената на состојбата на граѓанското општество.

Брошурата ја подготви Балканската мрежа за развој на граѓанското општество во рамките на проектот „Acquis на балканското граѓанско општество-јакнење на потенцијалот и капацитетите на граѓанските организации за застапување и лобирање“ каде МЦМС е партнер.

Искористеност на фондовите на ЕУ за граѓански организации

МЦМС учествуваше во подготовката на документот за јавни политики кој се однесува на искористеноста на поддршката од ЕУ за граѓанското општество во земјите од Западен Балкан за периодот 2007-2013 година. Анализата се осврнува на трендовите за спроведување на поддршката, како и на употребата на средствата за прекугранична соработка од страна на граѓанските организации, кои се дел од Инструментот за претпристапна помош (ИПА). Подготвена е и споредба на финансирањето на граѓанските организации од страна државата во три пилот земји и тоа Македонија, Црна Гора и Србија. Споредбата е направена заради согледување на разликата на износите обезбедени за граѓанските организации од страна на ЕУ наспроти државното финансирање, и значењето на тие разлики.

Од трите пилот земји за кои е направена споредбата, најмала е поддршката за граѓанските организации во Македонија. Во 2013 година, средствата планирани за ГО по глава на жител изнесуваат 2,10 евра, а доделени-

те, 0,56 евра. За споредба, во истата година, Црна Гора им доделила на ГО 2,97 евра, а Србија 3 евра по глава на жител.

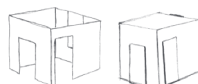
Целосната анализа ја подготви Балканската мрежа за развој на граѓанско општество, а МЦМС учествуваше во неа како партнер во проектот „Acquis на балканското граѓанско општество-јакнење на потенцијалот и капацитетите на граѓанските организации за застапување и лобирање“ ја поддржа подготовката на инфографот во делот за Македонија.

Нефинансиска поддршка на државата за граѓанските организации

Документ за јавни политики насловен како „Нефинансиски форми на државна поддршка за граѓанските организации од Балканот и Турција“, издаден во април оваа година, го актуелизира значењето на ваквата поддршка. Анализата се осврнува на политичките рамки и на правната и регулатива, како и на достапноста и дистрибуцијата на нефинансиската поддршка за граѓанското општество во регионот. Таа исто така нуди примери на најдобри практики на локално и национално ниво и препораки.

Во земјите на Балканот и во Турција најчеста форма на ефинансиска поддршка е бесплатно давање на простории за организирање на настани и станоници на граѓанските организации. Другите форми кои се практикуваат и на централно и на локално ниво: канцелариска опрема, простории без финансиски надомест или по поволна цена, програми за едукација и обуки за градење на капацитетите на ГО, награди и јавни признања за проекти и добри практики, консултантски услуги, споделување на информации, материјални донации и други форми на нефинансиски донации.

Наодите покажуваат дека основните закони за регулирање на слободата за здружување многу ретко вклучуваат одредби кои ги овозможуваат овие форми на поддршка. Најчесто, подзаконските акти и стратешките документи вклучуваат мерки за подобрување на достапноста и дистрибуцијата на нефинансиската поддршка. Конечно, законите со кои се регулира функционирањето на локалната самоуправа се најчестата правна основа за

© 2013, 2015

доделување на овој тип на поддршка. Ова е во согласност со практиките каде што општините се главни обезбедувачи на нефинансиска поддршка.

Таму каде што постои правна и политичка основа за доделување нефинансиска поддршка, недостасуваат јасни критериуми и постапки. Земјите од Балканот и Турција треба да создадат национални и локални регистри на јавни простории, да донесат критериуми, мерки и постапки за транспарентна распределба за граѓанските организации.

Еден од изворите кои се користат во анализата се извештаите за овозможувачката околина за развој на граѓанското општество во 2013 и 2014 кои во Македонија ги подготвува МЦМС како дел од проектот „Acquis на балканското граѓанско општество – Јакнење на потенцијалот и капацитетите на ГО за застапување и лобирање“. Секундарните податоци ја опишуваат состојбата со индикаторите на матрицата за следење на овозможувачката околина за развој на граѓанското општество под стандардот - Државата овозможува нефинансиска поддршка.

Анализата ја објави Балканската мрежа за развој на граѓанското општество, за да го актуелизира значењето на нефинансиските форми од националната и локалната власт за граѓанските организации во земјите на Балканот и Турција.